

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ
รับที่ 1926 วันที่ 18 มีนาคม 2553 时刻
รับที่ 18 มีนาคม 2553 时刻

ที่ กษ ๐๓๐๓/๙๗๔

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๑๗) มีนาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ร่างกฎหมายกำหนดให้ทางน้ำชลประทานคลองระบายน้ำ ดี ๓ เป็นทางน้ำชลประทาน
ที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. ....

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ

- ลิ๊งที่ส่งมาด้วย
๑. สำเนาประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฉบับลงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕
  ๒. สำเนากฎหมาย ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๕๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติ
การชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๕๕
  ๓. ร่างกฎหมายกำหนดให้ทางน้ำชลประทานคลองระบายน้ำ ดี ๓ เป็นทางน้ำชลประทาน
ที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. .... พร้อมด้วยบันทึกคำชี้แจงรายละเอียด
บันทึกหลักการและเหตุผล และแผนที่ท้ายกฎหมายจำนวน ๑๐๐ ชุด

ด้วยกรมชลประทานรายงานว่ามีการใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานออกภาคเกษตรกรรม
เพิ่มมากขึ้น ในกรณีเพื่อให้เกิดประโยชน์จากการใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานอย่างเต็มที่ และเพื่อให้การใช้น้ำ
เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งทำให้ทราบถึงปริมาณของน้ำที่ขาดหายไปจากระบบการชลประทานและ
เป็นการรองรับการขออนุญาตใช้น้ำจากภาคอุตสาหกรรม การประปา และภาครัฐกิจอื่นที่จะมีขึ้นในอนาคต
สมควรกำหนดทางน้ำชลประทานซึ่งได้มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฉบับลงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕
กำหนดให้เป็นทางน้ำชลประทานแล้ว ตามลิ๊งที่ส่งมาด้วยหมายเลข ๑ เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียก
เก็บค่าชลประทาน โดยออกเป็นกฎหมาย ทั้งนี้ ตามความในมาตรา ๕ (๑) แห่งพระราชบัญญัติ
การชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๕๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง
(ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๘ จึงขอเสนอร่างกฎหมายกำหนดให้ทางน้ำชลประทานคลองระบายน้ำ ดี ๓
เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. ....

บันทึกเคราะห์สรุป

(๑) เรื่องเดิม

เนื่องจากมีการใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานเพื่อกิจการโรงงาน การประปา หรือกิจการอื่น
ที่มิใช่การเกษตรกรรมเพิ่มมากขึ้น ทำให้ปริมาณของน้ำในแหล่งเก็บกักมีปริมาณลดลง การเก็บ
ค่าชลประทานจะเป็นการแก้ปัญหาการใช้น้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ และโดยที่พระราชบัญญัติ
การชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๕๕ ได้ให้อ่านใจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ออกกฎหมายรองกำหนดให้ทางน้ำชาลประทาน เป็นทางน้ำที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทานได้ โดยต้องแสดง แผนที่แนบท้ายให้ชัดเจน

(๒) เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

๒.๑ พิจารณาลงมติรับหลักการร่างกฎหมายรอง

๒.๒ เป็นการเสนอร่างกฎหมายรองให้มีผลบังคับใช้ตามพระราชบัญญัติ การชาลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๔๕

(๓) ความเร่งด่วนของเรื่อง ถ้าดำเนินการได้รวดเร็วจะเป็นผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และสนับสนุนนโยบายของรัฐในด้านการควบคุมดูแลแหล่งน้ำ ซึ่งภาครัฐได้มีการรณรงค์ให้มีการใช้น้ำอย่างประหยัดและถูกกว่า

(๔) สาระสำคัญของเรื่อง

๔.๑ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมดูแลปริมาณน้ำ และเพื่อให้การใช้น้ำเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งทำให้ทราบถึงปริมาณของน้ำที่ขาดหายไปจากระบบการชาลประทาน จึงสมควรกำหนดให้ทางน้ำชาลประทานตั้งกล่าวเป็นทางน้ำชาลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทาน ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการเงิน และงบประมาณ โดยเงินที่เก็บได้จากผู้ใช้น้ำจากการหักห้ามชาลประทานเมื่อกฎหมายรองมีผลบังคับใช้แล้ว จะนำเข้าทุนหมุนเวียนเพื่อการชาลประทาน โดยใช้จ่ายเป็นค่าปรับปรุงบำรุงรักษาระบบการชาลประทาน อันจะทำให้ใช้เงินงบประมาณในส่วนนี้น้อยลง

๔.๒ การใช้น้ำออกภาคเกษตรกรรมจากทางน้ำชาลประทาน จะต้องมีการติดตั้งมาตรด้านน้ำ และปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎหมายรอง ซึ่งในการออกกฎหมายรองกำหนดให้ทางน้ำชาลประทานเป็นทางน้ำที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทานได้นั้น จะดำเนินการได้เฉพาะทางน้ำที่มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดให้เป็นทางน้ำชาลประทาน ตามพระราชบัญญัติการชาลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๔๕ แล้วเท่านั้น ปัจจุบันมีกฎหมาย ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๙๐) กำหนดอัตราค่าชาลประทานและหลักเกณฑ์ไว้แล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข ๒

๔.๓ ปริมาณน้ำให้ผลผ่านทางน้ำชาลประทาน ปริมาณการใช้น้ำ และพื้นที่ได้รับประโยชน์ มีดังนี้

- คลองระบายน้ำ ๓ มีปริมาณน้ำให้ผลผ่านคลองประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อปี ปัจจุบันยังไม่มีสำนักงานประจำ หรือโรงงานอุตสาหกรรมขออนุญาตใช้น้ำ แต่มีการใช้น้ำเพื่อการอุบโภค – บริโภค และการเกษตรประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อปี นอกจากนั้น ยังมีพื้นที่ได้รับประโยชน์จากการหักห้ามชาลประทาน ประมาณ ๑๐๐ ไร่

- จากปริมาณการใช้น้ำในทางน้ำชลประทานแห่งนี้ ไม่มีผลกระทบต่อปริมาณน้ำในทางน้ำชลประทาน ซึ่งมีศักยภาพเพียงพอสามารถก้าหนดแผนจัดสรรน้ำให้แก่ผู้ที่จะขออนุญาตใช้น้ำในภายหน้าได้ตามความเหมาะสม

ข้อกฎหมาย

- พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๔๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๘

- กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกรตามความในพระราชบัญญัติ การชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๔๕

- ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยเงินทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน พ.ศ. ๒๕๔๕

(๔) ประเด็นของปัญหาที่ต้องการให้คณะกรรมการติดตาม

- เพื่อให้คณะกรรมการติดตามประเมินผลการร่างกฎหมายให้มีผลบังคับใช้

(๖) ความเห็นชอบจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

- ไม่มี เนื่องจากเป็นการบังคับใช้เฉพาะภายในเขตชลประทานเท่านั้น

(๗) ในกรณีที่มีกฎหมาย มติคณะกรรมการ หรือคำสั่งใดๆ กำหนดให้ต้องมีการวิเคราะห์ หรือศึกษาในเรื่องนั้นก่อนดำเนินการ ให้เสนอรายงานการวิเคราะห์หรือการศึกษา พร้อมทั้งจัดทำผลสรุปเสนอมาด้วย

- ไม่มี เนื่องจากเป็นการดำเนินการเฉพาะภายในเขตชลประทานเท่านั้น

(๘) ค่าใช้จ่ายที่ต้องใช้ในการดำเนินการ และที่มาแห่งเงินค่าใช้จ่าย

- ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการดำเนินการจัดพิมพ์แผนที่ท้ายกฎหมายใช้เงินจากเงินทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน

(๙) รายละเอียดที่ประสงค์จะให้คณะกรรมการอนุมัติให้ความเห็นชอบหรือมีมติโดยระบุให้ชัดเจน และแยกเป็นข้อ ๆ ให้ครบถ้วน

เพื่อให้คณะกรรมการติดตามประเมินผลการร่างกฎหมายให้ก้าหนดให้ทางน้ำชลประทานคล่องระบบยน้ำ ดี ๓ เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. .... (จากกิโลเมตรที่ ๐.๐๐๐ ในท้องที่ตำบลบุ่ง อำเภอเมืองอันจาระวิญ จังหวัดอันจาระวิญ ถึงจุดคลองส่งน้ำสายใหญ่ฝั่งซ้าย กิโลเมตรที่ ๑.๖๐๐ ในท้องที่ตำบลบุ่ง อำเภอเมืองอันจาระวิญ จังหวัดอันจาระวิญ)

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้ว เห็นชอบตามที่กรมชลประทานเสนอ
จึงขอส่งร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานคลองระบายน้ำ ดี ๓ เป็นทางน้ำชลประทาน
ที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. .... พร้อมด้วยบันทึกคำชี้แจงรายละเอียด บันทึกหลักการและเหตุผล
และแผนที่ท้ายกฎกระทรวง จำนวน ๑๐๐ ชุด ตามสิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข ๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการและรับทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอีระ วงศ์สมุทร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมชลประทาน

กองกฎหมายและที่ดิน

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๒๖๒๖